

20. Η φύλαξη των ανατολικών συνόρων και οι Ακρίτες

Γιατί η φύλαξη των συνόρων της αυτοκρατορίας ήταν ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα του βυζαντινού κράτους;

Τα σύνορα της αυτοκρατορίας ήταν απέραντα και το Βυζάντιο φρόντιζε συνέχεια για τη φύλαξή τους.

Ιδιαίτερα δύσκολη ήταν η προστασία των ανατολικών συνόρων. Αρχίζαν από τον **Καύκασο** και τον **Εύξεινο Πόντο**, κι ακολουθώντας τον **Τίγρη** και τον **Ευφράτη** ποταμό έφταναν ως τον **Περσικό Κόλπο**.

Πέρα από αυτά τα σύνορα ζούσαν λαοί που συχνά έκαναν **επιδρομές** και λεηλατούσαν τις ανατολικές βυζαντινές περιοχές.

Τι έκαναν οι Βυζαντινοί για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα φύλαξης των συνόρων του κράτους τους;

Για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα αυτό οι Βυζαντινοί έβαλαν στις άκρες των συνόρων **μόνιμους φρουρούς** που τους ονόμαζαν **Ακρίτες**. Στους Ακρίτες:

- ο έδιναν **γη** και **πανοπλία** για τους πολέμους
- ο και τους απάλλασσαν από τους **φόρους**.

Ποια περίοδο έγιναν γνωστοί οι Ακρίτες;

Οι **Ακρίτες** έγιναν γνωστοί στα χρόνια που απειλούσαν το Βυζάντιο οι **Αραβες** (7ος-10ος αι.).

Χιλιάδες παλικάρια, οργανωμένα σε μεγάλες ομάδες, φρουρούσαν τα **περάσματα των συνόρων** κι εμπόδιζαν τους εχθρούς να λεηλατούν εκείνα τα μέρη.

Πώς περνούσαν τη ζωή τους οι Ακρίτες σε καιρό ειρήνης;

Όταν δεν πολεμούσαν, **γυμνάζονταν** στο **τρέξιμο** και στο **κοντάρι**. Βοηθούσαν ακόμη να **οχυρωθούν** οι ακριτικές πόλεις και να χτιστούν **κάστρα** και **βίγλες** (=παρατηρητήρια) στα μέρη που φύλαγαν.

Πώς καταλαβαίνουμε ότι ο λαός θαύμαζε και αγαπούσε πολύ τους Ακρίτες;

Ο λαός τους ένιωθε **προστάτες** του, τους αγαπούσε και τους θαύμαζε για την ανδρεία τους. Κι έτσι ανδρειωμένους τους εξυμνούσε στα **ακριτικά τραγούδια**. Τα τραγούδια αυτά, που

μιλούν για τη ζωή και τους αγώνες των Ακριτών, σώθηκαν από γενιά σε γενιά, αγαπήθηκαν από το λαό κι έγιναν η αρχή των **δημοτικών τραγουδιών** μας.

Ποιος ήταν ο Βασίλειος Διγενής Ακρίτας;

Ο πιο ξακουστός από τους Ακρίτες ήταν ο **Βασίλειος Διγενής**, που στο πρόσωπό του συγκέντρωνε τα **χαρίσματα** όλων των Ακριτών και εξυμνήθηκε ξεχωριστά στο **έπος "Βασίλειος Διγενής Ακρίτας"**.

Σην **Κύπρο**, στον **Πόντο**, στην **Κρήτη** και σε όλη την **Ελλάδα** μιλούν και τραγουδούν, ακόμη και σήμερα, για "της γης τον ανδρειωμένο", που είναι απόγονος του **Ηρακλή**, του **Αχιλλέα** και του **Μεγαλέξανδρου**, αλλά και πρόγονος του **κλέφτη του 1821** (του Κολοκοτρώνη).

